

Vegvisar for bachelor- og masteroppgåver ved Det teknisk-naturvitskaplege fakultet

Innleiing

Bachelor- og masteroppgåva (frå no av referert til som oppgåva) er eit arbeid der du skal nytta dei kunnskapane som er opparbeidde gjennom studiet til å løysa ei gitt oppgåve. Oppgåva skal normalt utførast i siste semester av studiet. Unntak er ei masteroppgåve på 60 studiepoeng som går over to semester.

Alle studentar som skal skriva oppgåva på vårsemesteret, vil bli undervisningsmelde på haustsemesteret for å få relevant informasjon via e-post og Canvas.

Førebuingar

Du byrjar å førebu deg med å:

- Tenkja ut kva tema du ønskjer å skriva om
- Snakk gjerne med fagmiljøet ved UiS og/eller ekstern bedrift
- For inspirasjon, sjå tidlegare oppgåver i NVA – Nasjonalt vitenarkiv
- Sjå tilgjengelege oppgåveforslag i [Digital studentekspedisjon](#)

Du registrerer og/eller søkjar på oppgåveforslag i Digital studentekspedisjon semesteret før du startar på oppgåva.

Sjå Reglar for bachelor- og masteroppgåve: [Oppgaveskriving ved Det teknisk-naturvitenskapelige fakultet | Universitetet i Stavanger](#).

Gjennomføring

Arbeidet med oppgåva forgår under rettleiing av ein fagleg ansvarleg/veileder. Når du har fått tildelt oppgåve, er det ditt ansvar å ta kontakt med fagleg ansvarleg/veileder ved UiS. Du har rett på inntil 5 rettleiingsmøter i løpet av skriveperioden. Det er også lurt å lage ein framdriftsplan.

Oppgåva skal innehalda eit klart definert budskap, problemstilling, vere godt strukturert, enkel å finne fram i og lett å lesa. Argument for og i mot ein gitt påstand skal vere logisk presentert. Oppgåva skal kunne lesast av ein medstudent med same bakgrunn utan å trenge ekstra informasjonsmateriale for å forstå innhaldet.

Dersom det visar seg å var behov for å endra tittel/problemstilling på oppgåva undervegs, treng du berre gå i dialog med veileder(e). Oppgåveforslaget i Digital studentekspedisjon treng ikkje endrast.

KI-program

Det må kome tydeleg fram om du har, eller ikkje har, brukt KI-program eller liknande i oppgåva di.

Dersom du har brukt KI-program eller liknande, må du rapportera på kvifor ein måte dette er brukt i eigenerklæringsskjema for bruk av KI-verktøy i oppgåva ved innlevering.

Skrive i gruppe

Dersom du skal skriva oppgåva di i ei gruppe må dokumentet «Avtale om utførelse av bachelor- eller masteroppgave i samarbeid mellom flere studenter» må være signert av alle partar og sendast til studiekoordinator.

Merk at for bacheloroppgåve kan inntil 3 studentar skriva saman, mens for masteroppgåve på 30 studiepoeng kan inntil 2 studentar skriva saman.

Masteroppgåve på 60 studiepoeng må utførast individuelt.

Eksempel på oppsett:

Bruk standard mal for oppgåve ved UiS som du finn her: [Oppgaveskriving ved Det teknisk-naturvitenskapelige fakultet | Universitetet i Stavanger](#).

Framsida: Sjå forside i UiS sin oppgåvemal

Samandrag: Samandraget skal vera ein kortfatta gjengjeving av oppgåva. Problemstilling, hovudresultat og viktige konklusjonar tas med i samandraget

Innhaldsliste: Du viser her dei ulike kapitla og underkapitla med sidetal.

Forord: Dersom du ønskjer å takke institusjonar og/eller personar som har vore til stor hjelp under arbeidet med oppgåva, kan dette gjerast i forord.

Innleiing: Innleiinga kan innehalde fleire delar. Først kjem bakgrunnen for oppgåva, vidare bør du vise kva oppgåva går ut på, kva som skal utførast og korleis oppgåva er bygd opp.

Teori/bakgrunn: Gi ei beskriving av status på fagfeltet per dags dato (kva har vorte gjort tidlegare). I dette kapitelet viser du teoriar, metodar, modellar, likningar osb., som er relevante for oppgåva.

Material og metodar: Ta med kva metode og eventuelt utstyr/material du har brukt (gjerne i form av figurar).

Resultat: Her legg du fram alle resultata. Diskuter med veileder om det er nyttig å skriva resultatdelen i kombinasjon med diskusjon, men viktig at studenten forstår forskjellen.

Miljøregnskap: Oppgåva bør ha en oversikt over kva slags innverknad det som er gjort kan ha på miljøet. Her kan det også tas med miljøinnsparring dersom resultatet skal erstatte eksisterande løysingar.

Diskusjon: Her vurderer du og tolkar resultata dine samt samanliknar resultata med allereie publisert litteratur.

Konklusjon: Gi ei kort oppsummering av resultatene i oppgåva.

Referansar: Det er viktig å sitera korrekt og laga rette referanselister. Hugs å korrekturles referanselista sjølv om eit digitalt verktøy (EndNote) er brukt til dette.

Vedlegg: Dersom du har vedlegg til oppgåva di skal dette vedleggast til slutt i oppgåva. Merk at vedlegga ikkje inngår i antall sider for oppgåva di.

Lovgjeving for overføring av kunnskap (Eksportkontroll)

UiS og eksterne bedrifter må følgje lover og retningslinjer for overføring av kunnskap (det såkalla «eksportkontrollregelverket») på tvers av landegrensar.

Dette kan føra til nokre begrensningar på kva for oppgåver som kan tilbys. Regelverket har og som konsekvens at det kan vera begrensa tilgang til nokre laboratorier og bruk av vitenskaplege instrument ved fakultetet.

Skrivestøtte

Her har vi samla nyttig informasjon og tips til deg som skal skriva oppgåve.

- Det teknisk-naturvitenskaplege fakultet har ei nettside med felles [informasjon om oppgåveskriving](#).
- UiS har utarbeida ein mal for oppgåva som skal nyttast. Finn malen via lenka ovanfor.
- Universitetsbiblioteket har nyttige kurs, informasjon og ressursar som kan hjelpe deg med oppgåveskriving. Se biblioteket sin [kurskalender](#).
- [Læringsstøttesenteret](#) tilbyr blant anna kartlegging av lese- og skrivevanskar og akademisk rettleiing til studentar.
- [Studieverkstedet](#) er opent for alle studentar ved UiS, uansett emne og nivå.
- Det er viktig å alltid referera til litteraturen du bruker når du skriv ein akademisk tekst. Besøk [bibliotekets nettsider](#) for utfyllande informasjon og nyttige lenker.

Viktig informasjon

Forsøk på fusk kan føra til utestenging frå alle utdanningsinstitusjonar, jf. “[Forskrift om studier og eksamen ved Universitetet i Stavanger - Lovdata](#)” §7-11. Plagiatkontroll blir føreteken på alle oppgåver ved innlevering. [Les meir om fusk](#).

Du har anledning til å søkja om utsett frist på oppgåva på grunn av gyldig fråvær. Dette kan søkjast om i Digital studentekspedisjon. Merk at det ikkje kan innvilgast lengre frist enn kva fråværsårsaka tilseier. Dersom utsett innleveringsfrist blir innvilget må faglig ansvarlig/veileder orienterast av studenten. Utsett innlevering medfører utsett sensur.

Forpliktingar knytte til personvern

Dersom du ønskjer å bruka personopplysningar og/eller helseopplysningar som ein del av oppgåva di, må du sørgja for at prosjektet er i tråd med gjeldande lovverk. Les meir om [UiS sine egne retningslinjer for behandling av personopplysningar](#) i studentoppgåver.

Skal du behandla personopplysningar i oppgåvene må prosjektet meldast inn til Sikt – Kunnskapssektorens tjenesteleverandør (tidlegare NSD) Dette må utførast senast 30 dagar før datainnsamlinga skal starte.

Dersom du skal behandla helseopplysningar må du søkja om etisk førehandsgodkjenninga hos Regionale komitear for medisinsk og helsefagleg forskingsetikk (REK). Du kan ikkje starta på prosjektet før du har fått aksept frå Sikt – Tenesteleverandøren til kunnskapssektoren (tidlegare NSD) (og godkjent vedtak frå REK ved medisinske og helsefaglege forskingsprosjektet).

Forpliktingar knytte til eksperimentelle oppgåver og oppgåver med feltarbeid (innland og utland)

Du må:

- laga ein sikker jobbanalyse (SJA) i samarbeid med laboratorieingeniør eller fagleg ansvarleg/veileder. Denne må lagast og godkjennast før arbeid på laboratoriet eller verkstad kan startast.
- ha gjennomgått opplæring på utstyr som skal nyttast i samband med oppgåva di før du startar arbeidet
- gå gjennom og bestå HMS-kurs før arbeidet kan startast. Du finn kurset på Canvas under emnet «Informasjonsside TN».

I tillegg kan enkelte institutt krevje ein introduksjonssamtale saman med ein ingeniør på instituttet. Her blir også HMS-rutinar teke opp. Dette vil din fagleg ansvarleg/veileder informera deg om.

Ved eksperimentelle oppgåver er det viktig at du sjekkar om du treng kurs for å kunne gjennomføra arbeidet, og når desse kursa holdast. Disse bør gjennomførast så snart som mogleg og før arbeidet med oppgåva startar.

Om feltarbeid, feltkurs, ekskursionar eller liknande inngår i arbeidet med oppgåva di, må du følgja prosedyren "Feltarbeid og turer med faglig aktivitet".

Hugs å sjekk kvifor nokon forsikringar du treng før avreise.

Om du har arbeidsopphald i utlandet må du setje deg inn i brosjyren "Sikkerhet på reisen – Informasjon til studenter som reiser ut", samt lesa innhald på <https://www.sikresiden.no/> «På reise».

Innlevering av oppgåva

Før innlevering

- Sjekk at sidetal og referanselista stemmer.
- Sjekk at alle referansar, tabellar og figurar er tekne med, og at dei er korrekt viste til.
- Hugs at du berre kan laste opp ein PDF-fil og at vedlegg må vere del av denne PDF-fila.
- Sjekk at framside, samandrag, forord og innhaldsliste ikkje inneheld feil eller uklarheiter.
- Dersom du har fått innvilga søknad om utsett offentleggjering av oppgåva (konfidensiell oppgåve), må du hugs å registrera dato for publisering i Inspira når du lastar opp oppgåva di.
 - UiS signerer berre eigen avtale, ikkje konfidensialitetsavtalar frå eksterne bedrifter.
 - Merk at utsett offentleggjering/konfidensialitet gjeld heile oppgåva.

Ved innlevering

- Oppgåva leverast digitalt i WISEflow.
- Oppgåvetittel må registrerast på oppgåvas originalspråk og engelsk for å få vitnemålet. Dersom oppgåva er skrivne på engelsk, skal den engelske tittel også skrivast inn i feltet for norsk tittel. Tittelen er synleg på vitnemålet, og det er derfor viktig å vera nøye med rettskrivinga.
- Dersom du har valt å publisera oppgåva di, vil den bli automatisk overført til NVA (Nasjonalt vitenarkiv) etter at klagefristen har gått ut.
- Eigenerklæringsskjema for bruk av KI-verktøy må fyllas ut ved innlevering.

Etter innlevering

- Sensurfrist publiserast på Studentweb. Sensurfrist er 4 veker for bacheloroppgåvar, 8 veker for masteroppgåver og 15 arbeidsdagar for 10 studiepoengsoppgåver.
- Du kan be om grunngiving på karakter i Studentweb innan ei veke etter sensur er publisert.
- Eventuell klage på karakter sendast inn i Studentweb innan tre veker. Studentar kan klage individuelt på karakteren ved gruppeeksamen. Eventuell endring i karakter etter klagesensur får berre verknad for studenter som har skrive under på ei skriftleg klage.
- Digitalt vitnemål blir automatisk generert og tilgjengeleg i [vitnemålsportalen](#).

Karakterbeskriving

Karakterbeskrivingar utarbeidde av Universitets- og høgskolerådet (UHR):

<https://www.uhr.no/temasider/karaktersystemet/karakterbeskrivelser/>